

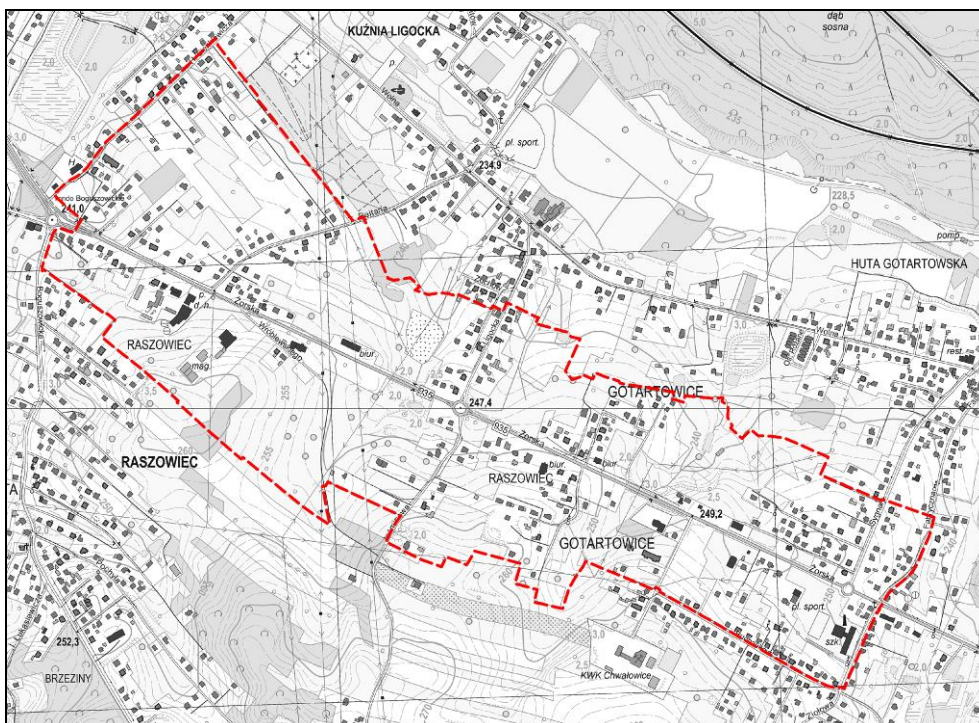
Geologic

44-203 Rybnik, Strzelecka 78

Tel: 502773557

email: geologic1@wp.pl

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA CZĘŚCI MIASTA RYBNIKA OBEJMUJĄCEJ OBSZAR W REJONIE ULICY ŻORSKIEJ (MPZP 31)

Zleceniodawca: Urząd Miasta Rybnik
ul. B. Chrobrego 2
44-200 Rybnik

Autor: Tomasz Miłowski

Data wykonania: 14 lipca 2020 r., 25 czerwca 2021 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	4
1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	5
1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	6
1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA.....	8
2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE.....	8
2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA	8
2.3 WODY POWIERZCHNIOWE.....	8
2.4 WODY PODZIEMNE	9
2.5 KLIMAT	10
2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	10
2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE.....	10
2.6.2 GLEBY	11
2.7 ZASOBY NATURALNE.....	11
2.8 PRZYRODA OŻYWIONA	11
2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	12
2.10 KRAJOBRAZ	12
2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	13
3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU	13
4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY.....	13
5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU	14
5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE.....	14
5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE	14
5.3 WPŁYW NA KLIMAT	14
5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI.....	15
5.5.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU.....	15
5.5.2 WPŁYW NA GLEBY	15
5.6 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE.....	16
5.7 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ.....	16
5.8 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004	16

5.9 WPŁYW NA KRAJOBRAZ	17
5.10 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH.....	17
5.11 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW	17
5.11.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	17
5.11.2 KLIMAT AKUSTYCZNY	18
5.11.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	19
5.11.4 GOSPODARKA ODPADAMI	19
5.11.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE	20
5.11.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE	20
6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	20
7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO	20
8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000	22
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	22
10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	23
11. LITERATURA	27
12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA	27

Spis rysunków

Rys. 1   Położenie geograficzne analizowanego terenu

Rys. 2   Wskazanie terenów z możliwością urbanizacji

Oświadczanie zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Oświadczam, że ja, Tomasz Miłowski spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 1 i 2 ww. ustawy: w 2003 r. ukończyłem studia wyższe z dziedziny geologii oraz w 2011 r. studia podyplomowe z zakresu prawnych problemów górnictwa i ochrony środowiska. W latach 2005 – 2020 wykonałem lub brałem udział w wykonaniu kilkuset prognoz oddziaływania na środowisko, raportów oddziaływania na środowisko oraz innych opracowań dotyczących ochrony środowiska. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

 Geologic
Tomasz Miłowski
44-203 Rybnik, ul. Strzelecka 78
tel. 502 773 557 e-mail: geologic1@wp.pl
NIP 62-283-41-91, REGON 241759860
Tomasz Miłowski

1. WPROWADZENIE

1.1 CEL, ZAKRES PRACY, POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik dla obszaru obejmującego teren w rejonie ul. Żorskiej. Prognoza została wykonana na zlecenie Urzędu Miasta w Rybniku.

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisu art. 51 ust 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Podstawowym celem prognozy jest wykazanie, jak określone w planie kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy wpłyną na środowisko i czy, a jeśli tak to w jakim stopniu spowodują powstanie oddziaływań o charakterze znaczącym. Ze względu na dużą złożoność zjawisk przyrodniczych, ograniczony zakres rozpoznania środowiska oraz ogólny charakter dokumentów planistycznych, ocena potencjalnych przekształceń środowiska wynikających z projektowanego przeznaczenia terenu ma formę prognozy. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych nowymi ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki jakie niesie za sobą realizacja ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne oraz dobra kultury.

Niniejsza prognoza została sporządzona w oparciu o wymogi wynikające z przepisu art. 51 ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 247 ze zm.).

Zgodnie z wyżej wymienionym artykułem sporządzana prognoza:

a) zawiera

- ustalenia i główne cele projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik oraz jego powiązania z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- informacje na temat przewidywanych możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego planu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym,

b) określa, analizuje i ocenia

- istniejący stan środowiska,
- potencjalne zmiany stanu środowiska przy braku realizacji postanowień projektowanego dokumentu,

- przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko przy realizacji postanowień projektowanego dokumentu,
- istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu,
- cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele zostały uwzględnione,

c) przedstawia

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko,
- możliwości rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do obszaru Natura 2000.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik powiązany jest z następującymi dokumentami:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego z 2016 r. przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/2016 z dnia 29 sierpnia 2016 r. (Dz. Urz. Woj. Śl. z dnia 13 września 2016 r., poz. 4619);
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Uchwała Nr 706/XLVI/2014 Rady Miasta Rybnika z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika dla określonych terenów, w obszarze na wschód od ulicy Wodzisławskiej do ulicy Mikołowskiej MPZP 20 - Obowiązujący na analizowanym terenie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;

1.2 METODY ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

W celu sporządzenia prognozy przeprowadzono następujące prace:

- zaznajomiono się z projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w tym z wnioskami do planu,
- zaznajomiono się z danymi fizjograficznymi oraz innymi dostępnymi opracowaniami sozologicznymi obejmującymi obszar objęty prognozą,
- dokonano oceny projektu MPZP w odniesieniu do obowiązujących aktów prawnych, w tym przepisów gminnych,
- przeprowadzono wizję obszaru objętego prognozą w lipcu 2020 r.,

- dokonano analizy czynników potencjalnie mogących przynieść negatywne skutki dla środowiska,

1.3 CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik powinny zostać uwzględnione priorytety w zakresie ochrony środowiska wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz projektów dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Poszczególne dyrektywy, międzynarodowe akty prawne zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa i tym samym znalazły swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie. Projekt analizowanego dokumentu uwzględnia wytyczne i cele ochrony środowiska przyjęte w wyżej wymienionych dyrektywach i konwencjach, poprzez zamieszczenie zapisów dotyczących różnych aspektów środowiska, zwłaszcza w zakresie jego ochrony. Uzyskano w ten sposób wysoką zgodność z dokumentami planistycznymi różnego szczebla, co pozwala wnioskować, że związane z nimi cele będą osiąganе również przez ustalenia funkcjonalne wynikające z projektu planu. Zostało utrzymane założenie strategiczne dokumentów wszystkich poziomów, że celem generalnym rozwoju jest rozwój zrównoważony, przez który należy rozumieć zrównoważony udział wszystkich istotnych czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych.

1.4 USTALENIA I GŁÓWNE CELE PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar położony w mieście Rybnik, w dwóch dzielnicach: część zachodnia w dzielnicy Ligota – Ligocka Kuźnia, a część wschodnia w dzielnicy Gotartowice. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 108 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 313/XIX/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar w rejonie ulicy Żorskiej. Obecnie na tym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z roku 2014 r., który to jednak plan został opracowany na podstawie poprzedniego, nieobowiązującego już suikzp. Zmiana planu związana jest z koniecznością dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju oraz dostosowania do suikzp, które uchwalono zostało w 2016 r. Obecnie obowiązuje tu mpzp z 2014, które wskazuje podobne przeznaczenia terenu, jak zostało to ustalone w obecnie procedowanym projekcie mpzp, często jednak ustalenia obowiązujących mpzp nie pozwalają na racjonalne zagospodarowanie terenów zgodnie z zamierzeniami właścicieli/inwestorów. W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- MU – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
- MW – teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
- U – tereny zabudowy usługowej,
- ZP – tereny zieleni urządzonej,
- ZNU – tereny zieleni nieurządzonej,
- KDG – teren drogi publicznej klasy drogi głównej,
- KDL - teren drogi publicznej klasy drogi lokalnej,
- KDD – tereny dróg publicznych klasy drogi dojazdowej,
- KDW – tereny dróg wewnętrznych,
- E – teren infrastruktury technicznej - elektroenergetyka.

Projekt planu wskazuje dość rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej przy czym stanowić ona będzie w zdecydowanej większości rozwinięcie zabudowy już istniejącej, choć należy podkreślić, że w wielu miejscach dość znaczne. Wzdłuż ul. Żorskiej wskazano tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Nie wskazuje się nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, stanowi ona element już istniejący. Trzy tereny niewielkich dolinek cieków po północnej stronie ul. Żorskiej wskazano do zachowania w stanie obecnym jako tereny zieleni nieurządzonej, będą one pełniły funkcję biologicznie czynną. Z dróg projekt planu wskazuje kilkanaście dróg klasy dojazdowa oraz dróg wewnętrznych, stanowiących zwykle przedłużenie lub też uzupełnienie dróg już istniejących. Drogi te nie wkraczają na tereny cenne przyrodniczo, ani, ze względu na swoją klasę i usytuowanie nie będą powodowały znaczących oddziaływań.

2. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA

2.1 POŁOŻENIE FIZYCZNO-GEOGRAFICZNE

Analizowany teren położony jest w mieście Rybnik, w dwóch dzielnicach: część zachodnia w dzielnicy Ligota – Ligocka Kuźnia, a część wschodnia w dzielnicy Gotartowice. Granicę zachodnią stanowi ul. H. Sienkiewicza i ul. Boguszowicka, zaś granicę wschodnią ul. Fabryczna i ul. Ziółowa. Powierzchnia analizowanego obszaru wynosi ok. 108 ha.

Według podziału na jednostki fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego¹ analizowany teren znajduje się w prowincji: Wyżyny Polskie (34), podprowincji: Wyżyna Śląsko-Krakowska (341), makroregionie: Wyżyna Śląska (341.1) oraz mezoregionie: Płaskowyż Rybnicki (341.15).

2.2 BUDOWA GEOLOGICZNA

Na terenie miasta Rybnika głęboko pod utworami trzeciorzędowymi zalegają węglonośne utwory karbonu, które były i są przedmiotem eksploatacji. Na analizowanym terenie są to iłowce, mułowce, piaskowce i węgiel kamienny warstw pietrkowickich, gruszowskich, jakłowieckich i porębskich **Cn1**. Wiek tych warstw to namur. Na dużej części podłoża miasta występują trzeciorzędowe utwory starszego miocenu tworzone przez iły piaszczyste i margliste, piaski, żwiry i łupki ilaste z gipsem i anhydrytem oraz sole kamienne warstw skawińskich, wielickich i grabowieckich **Nb**, a także iły i piaski z syderytami, miejscami z węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich **Ns**.² Bezpośrednio w podłożu całego obszaru występują zwartą warstwą właśnie warstwy kędzierzyńskie. Na nich zalegają utwory związane głównie ze zlodowaceniem środkowopolskim i północnopolskim. Jedynie w zachodniej części terenu, która dawniej stanowiła zbocza Potoku Boguszowickiego (rejon ul. Sienkiewicza i ul. Boguszowickiej) na powierzchni również odsłaniają się miocenne iły. Zgodnie ze Szczegółową Mapą Geologiczną Polski ark. Rybnik³ spośród utworów czwartorzędowych na zboczach płynących tu cieków występują piaski i żwiry rzeczne tarasów nadzalewowych nierozdzielonych 2,5 – 20 m n.p. rzeki $p_z^f Q_{p4}^{Bt}$ deponowane w okresie Zlodowacenia Północnopolskiego. Na pozostałej części obszaru pierwotnie zalegały piaski i żwiry wodnolodowcowe $p_{zz}^f Q_{p3}^o$ deponowane tu w trakcie zlodowacenia środkowopolskiego. Na niewielkiej południowo-wschodniej części obszaru zalegają również gliny zwałowe $g_{zw}^s Q_{pa}^o$. Na skutek zabudowy terenu duża część gruntów została antropogenicznie zmieniona, ale nie występują tu nasypy odpadów pogórnictwa, czy hałdy i zwałowiska tak częste w sąsiednich dzielnicach.

2.3 WODY POWIERZCHNIOWE

Wody powierzchniowe płynące

Na analizowanym terenie brak jest cieków, które posiadają własne hydronimy. Tuż poza zachodnią granicą opracowania przepływa ciek o nazwie Potok Boguszowicki. Spośród pozostałych cieków znajdują się tu trzy niewielkie cieki o charakterze strumieni płynące w kierunku rzeki Rudy i stanowiące jej bezpośrednie dopływy. Cieki mają dość głęboko

¹ Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;

² Kotliccy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;

³ Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;

wcięte dolinki i nawet w okresach suchych prowadzą wodę. Na ciekach tych ulokowano trzy niewielkie stawy o powierzchniach ok. 0,05, 0,05 i 0,1 ha.

Zagrożenie powodziowe

Na analizowanym terenie nie występują zagrożenia powodziowe, jedynie w dolinkach mniejszych cieków w okresie wzmożonych opadów mogą wystąpić lokalne podtopienia.

Ujęcia wód powierzchniowych

Na analizowanym obszarze nie występują ujęcia wód powierzchniowych, ani ich strefy ochronne.

Jednolite części wód powierzchniowych

Według podziału Polski na Jednolite Części Wód Powierzchniowych przez analizowany teren nie przepływają żadne ciek, które wydzielono jako JCWP, natomiast całość terenu znajduje się w zlewni JCWP nr PLRW60006115651 Ruda do zb. Rybnik bez Potoków: z Przegędzy i Kamienia.

2.4 WODY PODZIEMNE

Regionalizacja hydrogeologiczna

Według Mapy Hydrogeologicznej w skali 1:200000 ark. Gliwice⁴ cały analizowany obszar położony jest w Regionie Przedkarpackim XXII, w podregionie Przedkarpacko-Śląskim XXII7. Główny poziom użytkowy stanowią tu utwory czwartorzędowe wykształcone jako piaski i żwiry, zalegające na głębokości do 30 m.

Użytkowe poziomy wodonośne

Zgodnie z Mapą Hydrogeologiczną Polski ark. Rybnik⁵ na analizowanym obszarze nie występują jakiegokolwiek użytkowe poziomy wodonośne.

Główne zbiorniki wód podziemnych

Według Mapy wstępnej waloryzacji głównych zbiorników wód podziemnych (Skrzypczak [red], 2003) oraz materiałów Państwowej Służby Hydrogeologicznej na analizowanym terenie nie wyznaczono Głównych Zbiorników Wód Podziemnych.

Jednolite części wód podziemnych

Według podziału Polski na jednolite części wód podziemnych analizowany obszar znajduje się w JCWPd nr 144.

Ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych

Na analizowanym obszarze nie znajdują się ujęcia wód powierzchniowych lub podziemnych ani ich strefy ochronne.

---

⁴ Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;

⁵ Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;

2.5 KLIMAT

Analizowany teren, jak i całe miasto Rybnik leży we wschodniej części dzielnicy klimatycznej podsudeckiej – XVIII. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi ok. 8,1°C przy średniej dla stycznia –2,2°C i średniej dla lipca 18,5°C. Okres występowania średniej dobowej temperatury powietrza poniżej 0°C – około 65 dni; dla średniej dobowej powyżej 15°C – ponad 100 dni.

Średnia roczna suma opadów atmosferycznych w roku przeciętnym wynosi ok. 744 mm (z wielolecia 1961- 86). W roku wilgotnym z tego samego wielolecia zanotowano 1044 mm. Średnia liczba dni w roku z opadem powyżej 0,1 mm wynosi 150 - 160 dni. Średnia liczba dni z opadem śnieżnym 40 - 45 dni; średni czas zalegania szaty śnieżnej – około 65 dni. Okres wegetacyjny trwa ok. 220 dni.

2.6 POWIERZCHNIA ZIEMI

2.6.1 UKSZTAŁTOWANIE TERENU, ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

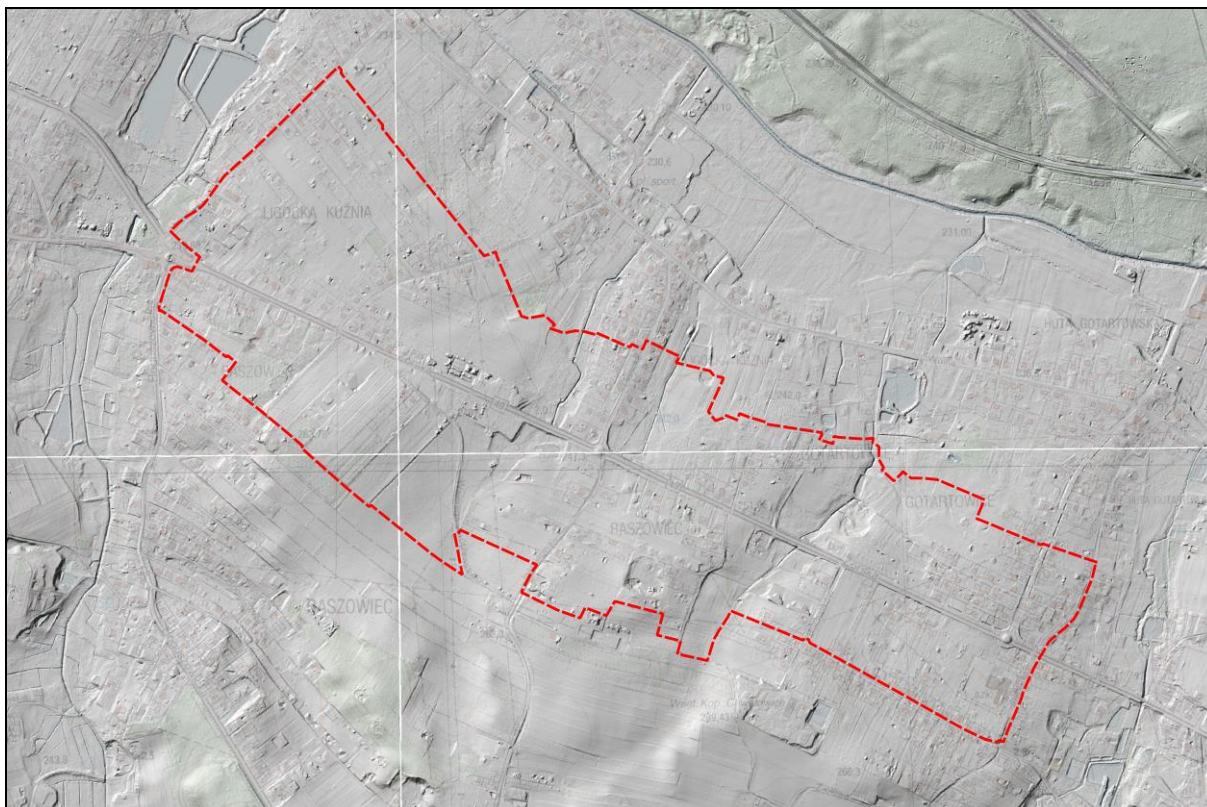
Ukształtowanie terenu

Analizowany teren charakteryzuje się w miarę połogim ukształtowaniem terenu, co związane jest z położeniem w obrębie wodnolodowcowej równiny, która z kolei nachylona jest w kierunku doliny Rudy. Stosunkowo płaska powierzchnia porozcinana jest trzema dolinkami niewielkich cieków, które stanowią dopływy rzeki Rudy. Rzędne terenu wahają się pomiędzy ok. 240 m n.p.m. do 265 m n.p.m. ul. Żorska, stanowiąca główną oś terenu przebiega generalnie na wysokościach ok. 245 m n.p.m., przy czym w dolinach cieków rzędne osiągają ok. 241 m n.p.m., zaś na garbach ok. 250 m n.p.m. Najwyżej położona jest część południowa, rzędne wynoszą tu ok. 265 m n.p.m. (rejon ul. Buchalików). Na skutek wieloletniej zabudowy terenu i realizacji dróg powierzchnia terenu została tu antropogenicznie zmieniona, nie mniej jednak brak jest tu form szczególnie znaczących, jak wykopy, nasypy, hałdy itp.

Zagrożenie osuwiskowe

Z bazy danych SOPO oraz ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik wynika, że na analizowanym obszarze nie występują osuwiska ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Rysunek 1 Ukształtowanie terenu na podstawie Numerycznego Modelu Terenu

2.6.2 GLEBY I ROLNICZA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Na analizowanym terenie występują następujące typy gleb: Bw – gleby brunatne wylugowane i kwaśne, Dz – czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie, E – gleby torfowo-mułowe i mułowo-torfowe. Z kompleksów rolniczej przydatności gleb na analizowanym terenie dominują dwa kompleksy: żytnej dobry 5 oraz żytnej słaby 6. W dolinach cieków dodatkowo występują użytki zielone średnie 2z. Prócz wyżej wymienionych na analizowanym terenie notuje się również niewielki odsetek gleb należących do kompleksu żytnego bardzo słabego 7. Spośród klasoużytków na terenie objętym opracowaniem dominują grunty orne klas RIV (a, b) i RV oraz łąki klasy IV i V. Nie występują tu tereny leśne Is w ujęciu ewidencji gruntów.

2.7 ZASOBY NATURALNE

W podłożu zachodniej części analizowanego obszaru znajdują się złoża węgla kamiennego „Chwałowice 1” (ID Midas 17 956) oraz na niewielkim fragmencie „Jankowice” (ID Midas 360). W części centralnej i wschodniej nie wydzielono złóż węgla kamiennego, natomiast w części wschodniej obszaru wydzielono złożo soli kamiennej „Rybnik-Żory-Orzesze” (ID Midas 285). Brak jest innych złóż, w tym złóż kruszyw naturalnych czy surowców ilastych ceramiki budowlanej. Dla eksploatacji złóż węgla utworzono obszary i tereny górnicze „Chwałowice 1” i „Jankowice 1” obejmujące również zachodnią część terenu.

2.8 PRZYRODA OŻYWIONA

Na analizowanym terenie przeważają rozległe powierzchnie gruntów ornych przedzielanych zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Wzdłuż ul. Żorskiej prócz zabudowy mieszkaniowej przeważa także zabudowa usługowa, a także różnego typu place, komisy

samochodowe itp. W rejonie Ronda Boguszowickiego znajdują się zabudowania stacji paliw. Pomędzy terenami zabudowanymi występują tereny zielone w formie gruntów ornych, nieużytków oraz mniejszych działek, które obecnie nie są już zagospodarowane rolniczo i stanowią większe powierzchnie trawników, zakrzewień itp. Na analizowanym terenie znajdują się trzy podmokłe dolinki niewielkich cieków bez nazwy, które porasta roślinność ruderalna, ale także i bardziej szuwarowa (np. niewielkie kępy trzcinowisk). Na terenach od lat odłogowanych rozrastają się zadrzewienia i zakrzaczenia, w których główny udział mają brzozy, sosny, topola osika, a także czeremcha amerykańska i bez czarny.

Generalnie na analizowanym terenie brak jest wartościowych siedlisk czy stanowisk roślin chronionych, jedynym wyjątkiem są tu trzy dolinki niewielkich cieków. Ich relatywna wartość jest niewielka, nie mniej jednak w porównaniu z terenami sąsiadującymi niewątpliwie jest ona podwyższona. Na pozostałym obszarze dominuje mało wartościowa mozaika terenów zabudowanych, gruntów ornych i nieużytków.

2.9 OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004

Część terenu położona na północ od ul. Żorskiej znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, jednak nie występują tu szczególne wartości przyrodnicze. Wyjątkiem są tu niewielkie dolinki cieków, ale jak to już opisano w rozdziale powyżej ich rzeczywista wartość nie jest duża. Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – został utworzony Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego z 1993 r. nr 15, poz. 130 ze zm). Na terenie parku i otuliny obowiązują przepisy wynikające z przywołanego powyżej rozporządzenia, na dzień dzisiejszy mocno już nieaktualnego. Na analizowanym terenie nie wskazywano innych propozycji objęcia ochroną prawną.

2.10 KRAJOBRAZ

Na analizowanym terenie dominuje krajobraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w typie podmiejskich dzielnic, mieszący się miejscami jeszcze z krajobrazem rolniczym. Na skutek intensywnej zabudowy dzielnicy w ostatnich latach mocno postępuje tu zmiana krajobrazu z rolniczego na miejski. W rejonie ul. Żorskiej występuje krajobraz typowo miejski, gdyż znajduje się tu ulica wlotowa do miasta otoczona różnego typu obiektami usługowymi. Ciekawym elementem krajobrazu, stanowiącym jego urozmaicenie są trzy dolinki niewielkich cieków płynące w kierunku północnym, do doliny Rudy. Wartościowymi pod względem krajobrazowym obiektami są również trzy ronda na ul. Żorskiej: pierwsze, patrząc od strony zachodniej z górniczą kolejką, drugie z rzeźbami ptaków i trzecie z bejsbolistą. Stanowią one ciekawe urozmaicenie krajobrazu i ważny element przestrzeni publicznej.

Negatywnym elementem krajobrazu jest zagospodarowanie wzdłuż ul. Żorskiej, gdzie znajdują się liczne obiekty o charakterze usługowym zwykle pozbawione jakichkolwiek pozytywnych cech estetycznych i zdecydowanie szpecące krajobraz. Zdecydowanie negatywnym elementem krajobrazu są licznie wiszące tu reklamy i billboardy.

2.11 ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na obszarze objętym planem znajdują się trzy obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków: krzyż kamienny z 1909 r. przy ul. H. Sienkiewicza oraz dwa stanowiska archeologiczne. Obiekty o charakterze zabytkowym zostały szczegółowo wskazane na rysunku i w tekście planu.

3. OCENA POTENCJALNYCH ZMIAN STANU ŚRODOWISKA PRZY BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Na analizowanym obszarze obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z 2014 (patrz rozdział 1.4), w którym to planie ustalono możliwość zurbanizowania tego obszaru. W przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu tereny objęte opracowaniem mogłyby zostać przekształcone w sposób bardzo podobny do przewidzianego projektem planu. Stan środowiska na analizowanym obszarze uległby więc zmianie w wyniku realizacji zabudowy na terenach wskazanych do urbanizacji, jednak nie wkracza ona na szczególnie wartościowe siedliska przyrodnicze.

4. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na analizowanym terenie nie stwierdza się występowania małoobszarowych form ochrony przyrody, nie wskazywano również propozycji objęcia tego terenu takimi formami. Natomiast niewątpliwie problemem jest wskazanie północnej części tego terenu jako otuliny parku krajobrazowego Cysterskie Kompozycje krajobrazowe Rud Wielkich. Pomimo, że od czasu powołania parku minęło już niemal 30 lat to do dzisiejszego dnia nie został opracowany plan ochrony tego parku i de facto nie wiadomo jakie zasady tu obowiązują i co jest przedmiotem ochrony. Rozporządzenie z 1993 bardzo mocno się zdezaktualizowało i zupełnie nie odnosi się do obecnego stanu prawnego.

Bardzo dużym problemem, który ujawnił się w ostatnim okresie (lata 2018 – 2020) jest inwazja jemioli na drzewa. Wiele drzew porażonych jest tym pasożytem i bez skutecznej interwencji drzewa po prostu umrą. Widoczne jest to zwłaszcza z ul. Żorskiej na rosnących tu topolach.

5. SKUTKI DLA ŚRODOWISKA WYNIKAJĄCE Z REALIZACJI USTALEŃ PLANU

5.1 WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE

Projekt planu nie wprowadza nowych terenów i sposobów zagospodarowania, które w sposób znaczący mogłyby pogorszyć jakość wód powierzchniowych, a w szczególności takich, które kolidowałyby z istniejącymi stawami czy ciekami, w sposób który powodowałby ich likwidację, doliny cieków pozostawiono jako tereny zieleni nieurządzonej ZNU. Niewątpliwie powstanie nowej zabudowy mieszkaniowej i usługowej wpłynie na zwiększenie ilości odprowadzanych ścieków, jednak jest to problem marginalny, biorąc pod uwagę fakt niemal całkowitego skanalizowania miasta Rybnik oraz niewielkie powierzchnie terenów przeznaczone do urbanizacji. W celu przeciwdziałania zanieczyszczeniom projekt planu przewiduje:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2010);
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione wody do ziemi lub do wód powierzchniowych, z zastrzeżeniem pkt poniżej;
- dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzania wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód.

W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się zagrożenia dla wód powierzchniowych.

5.2 WPŁYW NA WODY PODZIEMNE

Na analizowanym obszarze brak jest użytkowego poziomu wodonośnego. W związku z ustaleniami projektu planu nie przewiduje się szczególnego zagrożenia wód podziemnych. Powstanie nowej zabudowy z niedostatecznie rozwiązany systemem odprowadzania ścieków może wpłynąć na stan wód podziemnych. Dla ochrony wód podziemnych ważne będą więc ustalenia przedstawione w zakresie gospodarki ściekowej w rozdziale 5.1. Dla ochrony wód podziemnych kluczowe znaczenie mają działania, które wykraczają poza ramy planowania przestrzennego, takie jak egzekwowanie przez gminę podłączeń do sieci kanalizacyjnej oraz właściwe zaprojektowanie inwestycji z uwzględnieniem wszelkich potrzebnych zabezpieczeń.

5.3 WPŁYW NA KLIMAT

W szerszej skali realizacja ustaleń planu nie będzie miała wpływu na klimat. Natomiast na pewno zmianie ulegnie mikroklimat terenów na których będzie powstawała nowa zabudowa, zmieni się tu topoklimat z rolniczego na topoklimat miejski terenów zabudowanych. Zabudowanie terenów wpłynie na zwiększenie szorstkości powierzchni ziemi, a co za tym idzie na zmniejszenie warunków przewietrzania. Zagrożeniem może być problem niskiej emisji na terenach gdzie proponuje się zabudowę mieszkaniową

jednorodziną. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza dostawy ciepła:

- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt poniżej,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych;
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

Zabudowa terenów objętych planem w szerszej perspektywie może przyczynić się do pogarszania stanu jakości powietrza ze względu na niską emisję, należy jednak mieć nadzieję, że zapisy planu oraz nakazy uchwały antysmogowej ograniczą ten negatywny wpływ.

5.4 POWIERZCHNIA ZIEMI

5.4.1 WPŁYW NA UKSZTAŁTOWANIE TERENU

Projekt planu zakłada poszerzenie funkcji mieszkaniowej i usługowej. Realizacja tych funkcji wpłynie nieznacznie na przekształcenie powierzchni terenu. Nie należy jednak spodziewać się znaczących przekształceń, projekt planu nie przewiduje bowiem wielkoskalowych przedsięwzięć, takich jak drogi wysokich klas, składowiska odpadów, eksploatacja kopalin czy inne obiekty, których budowa związana jest z przemieszczaniem znaczącej ilości mas ziemnych. Zmiany powierzchni ziemi należy uznać za nieuniknione, towarzyszące wprowadzeniu każdego typu inwestycji, tym bardziej, że część terenów jest już zabudowana.

5.4.2 WPŁYW NA GLEBY

Przy powstaniu planowanej zabudowy istniejące tu gleby ulegną w większości zniszczeniu (zajętość terenu). Dotyczyło to będzie tych fragmentów, gdzie planowana jest realizacja zabudowy mieszkaniowej i usługowej, a także nowych dróg. Projekt planu przewiduje pozostawienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych terenów. Pomimo to przewiduje się, że na terenach poddanych pod zabudowę gleby zostaną stracone dla rolnictwa i przekształcone na gleby antropogeniczne, a rolnictwo praktycznie przestanie tu istnieć – w ujęciu całości terenu. Wolne od zabudowy pozostawiono doliny cieków, ale nie mają one dużego znaczenia dla rolnictwa, wskazano je jako tereny zieleni nieurządzonej. Należy pamiętać, że w świetle obowiązującego prawa zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1161)

przekształcenie gleb klasy III na cele nierolnicze w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego poza obszarami miast wymaga zgody odpowiedniego organu. Na skutek ustaleń projektu planu nie zachodzi konieczność pozyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych, gdyż do urbanizacji nie wskazuje się gruntów klasy III (nie występują one na tym obszarze). Nie zajdzie również konieczność uzyskania zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne – gleby tego typu tu nie występują.

5.5 WPŁYW NA ZASOBY NATURALNE

Projekt planu ujawnia udokumentowane złoża i jednocześnie nie wprowadza form zagospodarowania przestrzennego, które kolidowałyby ze złożami węgla kamiennego uniemożliwiały ich eksploatację w przyszłości.

5.6 WPŁYW NA PRZYRODĘ OŻYWIONĄ

Wprowadzenie zabudowy w miejscach które przewiduje plan, a które na dzień dzisiejszy użytkowane są w sposób rolniczy (często jako odłogowane grunty rolne porośnięte zadrzewieniami lub roślinnością ruderalną), spowoduje zmianę w środowisku roślinnym wyrażającą się między innymi w zanikaniu roślinności naturalnej na rzecz gatunków obcych na terenach realizacji zabudowy. Duża część terenu ulegnie zmianie w kierunku terenów jednolitej, zwartej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej czy mieszkaniowo-usługowej charakterystycznej dla podmiejskich dzielnic. Blżej ul. Żorskiej powstanie również zabudowa usługowa i mieszkaniowo-usługowa. Roślinność i zwierzęta związane do tej pory z gruntami rolnymi z tych terenów zostaną wyparte. Dolinki cieków pozostawiono niezabudowane, w stanie obecnym jako tereny zieleni nieurządzonej, będą one pełniły funkcję przyrodniczą – to ustalenie planu należy uznać za bardzo pozytywne. Projekt planu wskazuje kilkanaście nowych dróg klas dojazdowa oraz dróg wewnętrznych. Zostały one zaprojektowane pośród terenów już objętych urbanizacją, po terenach gruntów ornych lub terenach nieużytków. Również i one nie będą powodowały znaczących negatywnych oddziaływań.

Reasumując na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Za pozytywne należy uznać pozostawienie wolnymi od zabudowy dolin cieków jako terenów zieleni nieurządzonej. W przyszłości będą one stanowiły przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych.

5.7 WPŁYW NA OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE USTAWY Z 16 KWIETNIA 2004 ORAZ NA KORYTARZE EKOLOGICZNE

Na analizowanym terenie znajduje się otulina Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Jak już wskazywano w rozdziale 4 na terenie parku i otuliny obowiązują przepisy wynikające z rozporządzenia z 1993 r., na dzień dzisiejszy mocno już nieaktualnego. Projekt planu nie wskazuje żadnych działań, które naruszałaby to rozporządzenie. Jednocześnie na terenie objętym urbanizacją nie występują cenne siedliska przyrodnicze, a dolinki niewielkich cieków pozostawiono w stanie obecnym jako tereny zieleni nieurządzonej.

Na terenie objętym opracowaniem nie wskazywano występowania korytarzy ekologicznych. Pomimo, że znajdują się tu luki w zabudowie teren ten nie pełni funkcji korytarzy ze względu na zabudowę i sieć drogową. Ul. Żorska stanowi silną barierę na osi północ – południe, drugą taką barierę stanowi ul. Wolna położona na północ od analizowanego obszaru. Również i ona, pomimo, że mniej ruchliwa jest mocno zabudowana i trudna do przebycia dla jakichkolwiek zwierząt. Na osi wschód – zachód ewentualne przemieszczanie się ogranicza zabudowa usytuowana wzdłuż mniejszych ulic, jak np. ul. Fabrycznej, ul. Sygnały, ul. Ligockiej, ul. H. Sienkiewicza. Jedynie dolinki cieków mogą stanowić lokalne korytarze dla drobnych ssaków czy płazów, pozostawia się je niezabudowane co należy uznać za pozytywne ustalenie projektu mpzp.

5.8 WPŁYW NA KRAJOBRAZ

W przypadku realizacji terenów wskazywanych do zabudowy ogólny zarys terenów zurbanizowanych pozostanie niezmieniony, jednakże w przypadku całkowitego wypełnienia terenów zabudowanych, istniejący obecnie jeszcze miejscami krajobraz rolniczy ulegnie przekształceniu na krajobraz podmiejskich dzielnic z zabudową jednorodzinną, a wzdłuż ul. Żorskiej na krajobraz miejski z zabudową usługową. W zapisach projektu planu znalazły się wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów oraz zasady kształtowania ładu przestrzennego, które powinny zabezpieczyć właściwe kształtowanie się krajobrazu, niewątpliwie jednak należy uznać, że krajobraz analizowanego terenu ulegnie dość dużej zmianie.

Istotnym elementem planu jest pozostawienie dolinek cieków w stanie bieżącym, w miejscach tych nie nastąpi zmiana krajobrazu, co będzie stanowiło przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych, które nastąpią na pozostałej części obszaru.

5.9 WPŁYW NA ZABYTKI I OBIEKTY O WARTOŚCIACH KULTUROWYCH

Na analizowanym obszarze nie występują zabytki oraz obiekty o wartościach kulturowych wpisane do Rejestru Zabytków Województwa Śląskiego, znajduje się tu natomiast krzyż oraz dwa stanowiska archeologiczne wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków. Obiekty te zostały wskazane w projekcie planu, w związku z czym nie przewiduje się zagrożeń dla tego komponentu środowiska.

5.10 WPŁYW NA WARUNKI I JAKOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

5.10.1 JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na potencjalne znaczące pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego. O ile zagrożenie ze strony obiektów usługowych lub przemysłowych jest niewielkie, ponieważ muszą one spełnić szereg norm ujętych w prawie ochrony środowiska oraz objęte są bieżącym systemem monitoringu, kontroli oraz pozwoleń, o tyle pewnym zagrożeniem jest poszerzenie się funkcji mieszkaniowej (tereny MN), która ciągle jest głównym sprawcą zanieczyszczeń w formie tzw. „niskiej emisji”. W celu przeciwdziałania temu negatywnemu zjawisku projekt planu wprowadza nakaz stosowania proekologicznych i wysokosprawnych źródeł energii cieplnej, charakteryzujących się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza. Należy zaznaczyć,

że pomimo uszczegóławiających zapisów planu problemu niskiej emisji nie da się ograniczyć na poziomie mpzp. Systemy obsługi grzewczej pozostają poza kontrolą służb ochrony środowiska, a rozwiązanie problemu niskiej emisji wymaga podjęcia działań, które wykraczają znacząco poza ramy miejscowego planu zagospodarowania. W przypadku powstania nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jakość powietrza na skutek niskiej emisji może ulec pogorszeniu, oczywiście o ile nie zostaną do tego czasu wprowadzone rozwiązania takie jak np. ogrzewanie z sieci ciepłowniczej. Od 1 września 2017 r. na terenie województwa śląskiego obowiązuje tzw. uchwała antysmogowa⁶, dzięki której również i w gospodarstwach domowych nastąpi ograniczenie możliwości lokalizowania źródeł ciepła wykorzystujących najgorsze jakościowo paliwa. Można mieć nadzieję, że na skutek tej uchwały sytuacja będzie stopniowo poprawiała się, choć niewątpliwie niezwykle ważna będzie tu postawa lokalnych samorządów, na których w dużej mierze spoczywa jak najsprawniejsze umożliwienie wprowadzenia zapisów uchwały antysmogowej, ale także i aktywność samych mieszkańców, którzy powinni dążyć do wymiany kotłów na spełniające ustalenia uchwały antysmogowej. Niezwykle pomocna w zakresie walki z niską emisją byłaby akcja edukacyjna w zakresie właściwego użytkowania kotła np. tzw. metodą „palenia od góry”, gdyż za problem smogu odpowiada głównie brak umiejętności użytkowania kotłów oraz używanie niewłaściwego węgla (np. węgla koksującego typ 33 i 34), zagadnienia te jednak wykraczają poza zakres mpzp.

5.10.2 KLIMAT AKUSTYCZNY

Projekt planu określa na analizowanym terenie normy klimatu akustycznego zgodnie z polskim prawem. Dopuszczalne poziomy hałasu powinny odpowiadać wymaganiom rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.). Prowadzenie działalności na terenach o funkcjach mieszkaniowych (oraz jakichkolwiek innych) nie powinno powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, o czym wyraźnie mówi art. 144 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska. W dalszej części w ust. 2 tego artykułu jest wyraźny nakaz dotyczący ewentualnego oddziaływania na środowisko i tereny sąsiednie, tj. eksploatacja instalacji powodująca wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, emisje hałasu oraz wytwarzanie pól elektromagnetycznych nie powinna powodować przekroczenia standardów jakości środowiska, do którego prowadzący instalację ma tytuł prawny.

Na analizowanym obszarze projekt planu nie wprowadza obiektów, które mogą mieć znaczący potencjalny wpływ na pogorszenie klimatu akustycznego, jak np. nowe rozwiązania drogowe wysokich klas czy rozległe tereny przemysłowe. Niewątpliwie jednak wprowadzenie terenów mieszkaniowych lub usługowych na nowe tereny spowoduje pogorszenie jakości klimatu akustycznego, nie będzie to jednak oddziaływanie o charakterze znaczącym. Na dzień dzisiejszy na terenach nieurbanizowanych właściwie brak jest jakichkolwiek emitorów hałasu. Po wprowadzeniu zabudowy mieszkaniowej obszary te „wypełnią” się odgłosami pracy powstałych tu obiektów czy też życia codziennego (np. szczekanie psów,

---

⁶ Uchwała nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

koszenie trawników itp.). Jakość klimatu akustycznego niewątpliwie ulegnie pogorszeniu, choć nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań znaczących. Należy jednocześnie podkreślić, że zgodnie z obowiązującym prawem jakość klimatu akustycznego, za wyjątkiem dróg, nie może przekroczyć ustalonych standardów, w związku z czym w razie wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń właściciel terenu będzie zobowiązany do ograniczenia uciążliwości. W projekcie planu, wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1 ustawy prawo ochrony środowiska. Zaproponowane w projekcie planu nowe drogi klasy dojazdowa, również nie będą wpływały na znaczące pogorszenie jakości klimatu akustycznego. Drogi klasy dojazdowa czy drogi wewnętrzne, ze względu na swoje niewielkie rozmiary oraz planowaną funkcję (obsługa nowych terenów mieszkaniowych i usługowych) również nie będą powodowały znaczących przekroczeń.

W przypadku wystąpienia negatywnych oddziaływań inwestor będzie musiał każdorazowo wprowadzić odpowiednie zabezpieczenia. Do rodzajów zabezpieczeń należy np.: prowadzenie prac wyłącznie w określonych godzinach (np. poza godzinami nocnymi), zastosowanie ekranów akustycznych, prowadzenie prac w pomieszczeniach, odpowiednia lokalizacja emitorów hałasu. W przypadku zanieczyszczeń powietrza do rodzajów zabezpieczeń można zaliczyć np.: montaż właściwych, zgodnych z obowiązującymi normami urządzeń, montaż odciągów spalin, odpowiednia lokalizacja emitorów. W związku z wprowadzonymi zabezpieczeniami oraz charakterem terenów nie przewiduje się jednak wystąpienia znaczących negatywnych oddziaływań.

5.10.3 POLA ELEKTROMAGNETYCZNE

Projekt planu nie wprowadza specjalnych obostrzeń co do lokowania anten telefonii komórkowej. Podobnie jak w przypadku emisji zanieczyszczeń i hałasu, wprowadzanie do środowiska pól elektromagnetycznych obostrzone jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Należy również dodać, że zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. z 2021 r. poz. 777 ze zm.) miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego nie może ustanawiać zakazów, a przyjmowane w nim rozwiązania nie mogą uniemożliwiać rozwoju telefonii komórkowej.

W projekcie planu ustalono również nakaz przestrzegania ograniczeń w zagospodarowaniu terenów położonych w strefach technicznych pokazanych na rysunku planu wzdłuż sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, zgodnie z obowiązującymi wymogami przepisów odrębnych.

5.10.4 GOSPODARKA ODPADAMI

Ze względu na przyrost zabudowy mieszkaniowej i usługowej niewątpliwie wzrośnie też ilość powstających odpadów, choć nie będzie to przyrost znaczący zważywszy na skalę terenów. Projekt planu nie wprowadza nowych składowisk odpadów, będą one składowane zgodnie z obowiązującymi przepisami na terenach do tego przeznaczonych. Gospodarka odpadami obostrzona jest szeregiem przepisów oraz systemu kontroli, stojących poza systemem planowania przestrzennego. Problem ten regulują zarówno ustawy (ustawa

z 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach) jak również odpowiednie uchwały Rady Miasta oraz programy gospodarki odpadami. W projekcie planu ustalono, by sposób postępowania z odpadami był zgodny z tymi przepisami.

5.10.5 ZAGROŻENIE POWODZIOWE

Na analizowanym obszarze nie występują obszary zagrożenia powodziowego, nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk. Za pozytywne należy uznać, że dolinki cieków, gdzie mogą występować podtopienia w wyniku wystąpienia nawałnych opadów pozostawiono wolne od zabudowy, jako tereny zieleni nieurządzonej.

5.10.6 ZAGROŻENIE OSUWISKOWE

Na analizowanym obszarze nie występują osuwiska, ani tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi nie zaistniała więc potrzeba wprowadzania zapisów dotyczących tego typu zjawisk.

6. PRZEWIDYWANE MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

7. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJE PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu miasta Rybnik zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko. W szczególności zaproponowano:

w zakresie zaopatrzenia w sieć teletechniczną:

- obsługa telekomunikacyjna z istniejącej i projektowanej sieci telekomunikacyjnej;

w zakresie gospodarki wodno-ściekowej:

- nakazuje się odprowadzenie ścieków bytowych do miejskiej kanalizacji sanitarnej, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r. poz. 2010);
- nakazuje się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do miejskiej kanalizacji deszczowej, wprowadzającej wyżej wymienione wody do ziemi lub do wód powierzchniowych, z zastrzeżeniem pkt poniżej;
- dopuszcza się do czasu zrealizowania kanalizacji deszczowej odprowadzania wód opadowych i roztopowych do ziemi i do wód po uprzednim zabezpieczeniu przed przedostawaniem się zanieczyszczonych wód do ziemi i do wód.

w zakresie zaopatrzenia w ciepło – dopuszczenie dostaw:

- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła, z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, z zastrzeżeniem pkt poniżej,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci elektroenergetycznej,
- poprzez lokalne bądź indywidualne źródło ciepła z wykorzystaniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych;
- w przypadku braku możliwości dostawy ciepła z wykorzystaniem istniejącej bądź projektowanej sieci gazowej lub ciepłowniczej, dopuszcza się dostawę ciepła w oparciu o proekologiczne i wysokosprawne indywidualne źródło ciepła, charakteryzujące się brakiem lub niską emisją substancji do powietrza.

w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:

- W zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną ustala się dostawę energii elektrycznej z istniejącej i projektowanej sieci elektroenergetycznej lub urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW, z wyjątkiem urządzeń wykorzystujących moc energii wiatru i urządzeń biogazowych;

w zakresie zaopatrzenia w gaz:

- dostawa gazu z istniejącej i projektowanej sieci gazowej;

pozostałe:

- W projekcie planu, zgodnie z art. 114 ust. 1 Prawa Ochrony Środowiska wskazano, które z terenów należą do poszczególnych rodzajów terenów o których mowa w art. 113 ust. 2 pkt 1;
- Ustalono szczegółowe zapisy dotyczące zasad kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów;
- Ujawniono udokumentowane złoża kopalin, obszary i tereny górnicze;
- Wskazano położenie obszaru w otulinie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich;
- Wskazano obiekty zabytkowe i ustalono dla nich zasady ochrony;
- Zakazano lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej;

W projekcie mpzp nie wprowadzono zapisów dotyczących kompensacji przyrodniczej. Zakres kompensacji przyrodniczej może zostać określony, zgodnie z art. 75 ust. 4 i 5 prawa ochrony środowiska w pozwoleniu na budowę lub w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ze względu na charakter planu oraz brak znaczących negatywnych

oddziaływań na elementy środowiska w prognozie oddziaływania na środowisko nie proponuje się działań zapobiegawczych lub minimalizujących negatywne oddziaływania.

8. MOŻLIWOŚCI ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DLA OBSZARU NATURA 2000

Na analizowanym obszarze, jak i na całym terenie miasta Rybnik ani w jego sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby oddziaływać na cele, przedmiot ochrony i integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000, więc nie ma potrzeby rozpatrywania rozwiązań alternatywnych.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO PLANU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Na etapie projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania. Zakres planu określony w ustawie z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2021 poz. 741) oraz w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587) nie przewiduje możliwości określenia monitoringu w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Wskazanie takie byłoby niezgodne z przepisami prawa i znacząco wykraczałoby poza ustawowe kompetencje Rady Miasta. Należy jednak zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium. W ramach tej analizy również mogą zostać ocenione skutki dla środowiska zachodzące w wyniku realizacji projektowanego dokumentu.

Jednocześnie skutki realizacji postanowień planu będą podlegały bieżącemu monitoringowi odpowiednich służb ochrony środowiska, służb ochrony przyrody, organów administracji oraz organizacji ekologicznych. Bardzo ważna jest również postawa obywateli, którzy powinni reagować natychmiastową interwencją w przypadku stwierdzenia wystąpienia uciążliwości.

10. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego objęto obszar położony w mieście Rybnik, w dwóch dzielnicach: część zachodnia w dzielnicy Ligota – Ligocka Kuźnia, a część wschodnia w dzielnicy Gotartowice. Powierzchnia obszaru objętego planem wynosi ok. 108 ha. MPZP opracowywany jest na podstawie uchwały Nr 313/XIX/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 10 marca 2016 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Rybnika obejmującej obszar w rejonie ulicy Żorskiej. Obecnie na tym terenie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego z roku 2014 r., który to jednak plan został opracowany na podstawie poprzedniego, nieobowiązującego już suikzp. Zmiana planu związana jest z koniecznością dostosowania zapisów planu do obowiązujących przepisów z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego, uwzględnienia aktualnego stanu zagospodarowania terenu i potrzeb jego rozwoju oraz dostosowania do suikzp, które uchwalono zostało w 2016 r. Obecnie obowiązuje tu mpzp z 2014, które wskazuje podobne przeznaczenia terenu, jak zostało to ustalone w obecnie procedowanym projekcie mpzp, często jednak ustalenia obowiązujących mpzp nie pozwalają na racjonalne zagospodarowanie terenów zgodnie z zamierzeniami właścicieli/inwestorów.

Projekt planu wskazuje dość rozległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej i usługowej przy czym stanowić ona będzie w zdecydowanej większości rozwinięcie zabudowy już istniejącej, choć należy podkreślić, że w wielu miejscach dość znaczne. Wzdłuż ul. Żorskiej wskazano tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowo-usługowej. Nie wskazuje się nowej zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, stanowi ona element już istniejący. Trzy tereny niewielkich dolinek cieków po północnej stronie ul. Żorskiej wskazano do zachowania w stanie obecnym jako tereny zieleni nieurządzonej, będą one pełniły funkcję biologicznie czynną. Z dróg projekt planu wskazuje kilkanaście dróg klasy dojazdowa oraz dróg wewnętrznych, stanowiących zwykle przedłużenie lub też uzupełnienie dróg już istniejących. Drogi te nie wkraczają na tereny cenne przyrodniczo, ani, ze względu na swoją klasę i usytuowanie nie będą powodowały znaczących oddziaływań.

Prognoza ma na celu określenie prawdopodobnych skutków realizacji ustaleń planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu, w szczególności na ekosystemy, krajobraz, a także na ludzi, dobra materialne i dobra kultury. Została ona wykonana zgodnie z obowiązującym przepisami.

Analizowany teren położony jest w mieście Rybnik, w dwóch dzielnicach: część zachodnia w dzielnicy Ligota – Ligocka Kuźnia, a część wschodnia w dzielnicy Gotartowice. Granicę zachodnią stanowi ul. H. Sienkiewicza i ul. Boguszowicka, zaś granicę wschodnią ul. Fabryczna i ul. Ziołowa. Powierzchnia analizowanego obszaru wynosi ok. 108 ha. W budowie geologicznej analizowanego obszaru udział biorą osady trzeciorzędowe i czwartorzędowe zalegające na starszych utworach karbońskich. Na analizowanym terenie brak jest cieków, które posiadają własne hydronimy. Tuż poza zachodnią granicą opracowania przepływa ciek o nazwie Potok Boguszowicki. Spośród pozostałych cieków

znajdują się tu trzy niewielkie ciekі o charakterze strumieni płynące w kierunku rzeki Rudy i stanowiące jej bezpośrednie dopływy. Ciekі mają dość głęboko wcięte dolinki i nawet w okresach suchych prowadzą wodę. Na ciekach tych ulokowano trzy niewielkie stawy o powierzchniach ok. 0,05, 0,05 i 0,1 ha. Analizowany teren charakteryzuje się w miarę połogim ukształtowaniem terenu, co związane jest z położeniem w obrębie wodnolodowcowej równiny, która z kolei nachylona jest w kierunku doliny Rudy. Stosunkowo płaska powierzchnia porożcinana jest trzema dolinkami niewielkich cieków, które stanowią dopływy rzeki Rudy. Na analizowanym terenie występują następujące typy gleb: Bw – gleby brunatne wylugowane i kwaśne, Dz – czarne ziemie zdegradowane i szare ziemie, E – gleby torfowo-mułowe i mułowo-torfowe. Z kompleksów rolniczej przydatności gleb na analizowanym terenie dominują dwa kompleksy: żytńi dobry 5 oraz żytńi słaby 6. W dolinach cieków dodatkowo występują użytki zielone średnie 2z. Prócz wyżej wymienionych na analizowanym terenie notuje się również niewielki odsetek gleb należących do kompleksu żytńskiego bardzo słabego 7. Spośród klasoużytków na terenie objętym opracowaniem dominują grunty orne klas RIV (a, b) i RV oraz łąki klasy IV i V. Nie występują tu tereny leśne Is w ujęciu ewidencji gruntów. Na obszarze objętym planem nie występują użytkowe poziomy wodonośne. W podłożu zachodniej części analizowanego obszaru znajdują się złoża węgla kamiennego „Chwałowice 1” (ID Midas 17 956) oraz na niewielkim fragmencie „Jankowice” (ID Midas 360). W części centralnej i wschodniej nie wydzielono złóż węgla kamiennego, natomiast w części wschodniej obszaru wydzielono złożę soli kamiennej „Rybnik-Żory-Orzesze” (ID Midas 285). Brak jest innych złóż, w tym złóż kruszyw naturalnych czy surowców ilastych ceramiki budowlanej. Dla eksploatacji złóż węgla utworzono obszary i tereny górnicze „Chwałowice 1” i „Jankowice 1” obejmujące również zachodnią część terenu. Na analizowanym terenie przeważają rozległe powierzchnie gruntów ornych przedzielanych zabudową mieszkaniową jednorodzinną. Wzdłuż ul. Żorskiej prócz zabudowy mieszkaniowej przeważa także zabudowa usługowa, a także różnego typu place, komisy samochodowe itp. W rejonie Ronda Boguszowickiego znajdują się zabudowania stacji paliw. Pomiędzy terenami zabudowanymi występują tereny zielone w formie gruntów ornych, nieużytków oraz mniejszych działek, które obecnie nie są już zagospodarowane rolniczo i stanowią większe powierzchnie trawników, zakrzewień itp. Na analizowanym terenie znajdują się trzy podmokłe dolinki niewielkich cieków bez nazwy, które porasta roślinność ruderalna, ale także i bardziej szuwarowa (np. niewielkie kępy trzcinowisk). Na terenach od lat odłogowanych rozrastają się zadrzewienia i zakrzaczenia, w których główny udział mają brzozy, sosny, topola osika, a także czeremcha amerykańska i bez czarny.

Generalnie na analizowanym terenie brak jest wartościowych siedlisk czy stanowisk roślin chronionych, jedynym wyjątkiem są tu trzy dolinki niewielkich cieków. Ich relatywna wartość jest niewielka, nie mniej jednak w porównaniu z terenami sąsiadującymi niewątpliwie jest ona podwyższona. Na pozostałym obszarze dominuje mało wartościowa mozaika terenów zabudowanych, gruntów ornych i nieużytków. Część terenu położona na północ od ul. Żorskiej znajduje się w granicach otuliny Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, jednak nie występują tu szczególne wartości przyrodnicze. Wyjątkiem są tu niewielkie dolinki cieków, ale jak to już opisano w rozdziale

powyżej ich rzeczywista wartość nie jest duża. Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich – został utworzony Rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z 23 listopada 1993 r. (Dz. Urz. Woj. Katowickiego z 1993 r. nr 15, poz. 130 ze zm). Na terenie parku i otuliny obowiązują przepisy wynikające z przywołanego powyżej rozporządzenia, na dzień dzisiejszy mocno już nieaktualnego. Na analizowanym terenie nie wskazywano innych propozycji objęcia ochroną prawną. Na analizowanym terenie dominuje krajobraz zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w typie podmiejskich dzielnic, mieszający się miejscami jeszcze z krajobrazem rolniczym. Na skutek intensywnej zabudowy dzielnicy w ostatnich latach mocno postępuje tu zmiana krajobrazu z rolniczego na miejski. W rejonie ul. Żorskiej występuje krajobraz typowo miejski, gdyż znajduje się tu ulica wlotowa do miasta otoczona różnego typu obiektami usługowymi. Na obszarze objętym planem znajdują się trzy obiekty zabytkowe wpisane do gminnej ewidencji zabytków: krzyż kamienny z 1909 r. przy ul. H. Sienkiewicza oraz dwa stanowiska archeologiczne.

W wyniku powstania nowych terenów zurbanizowanych może wystąpić wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, projekt planu wprowadza jednak odpowiednie zapisy dotyczące odprowadzania ścieków. Gleby oraz rolnicza przestrzeń produkcyjna na terenach objętym zmianami zostaną przekształcone i zdegradowane na skutek urbanizacji. Na terenie planowanym pod zabudowę istniejące środowisko ulegnie całkowitej zmianie i przekształcone zostanie w kierunku przydomowych zieleńców i ogrodów na obszarach przestrzeni biologicznie czynnej. Na terenach przewidzianych w planie do urbanizacji nie występują stanowiska roślin chronionych czy cenne siedliska przyrodnicze, a zmiana planu nie przyczyni się do pogorszenia stanu środowiska przyrodniczego. Za pozytywne należy uznać pozostawienie wolnymi od zabudowy dolin cieków jako terenów zieleni nieurządzonej. W przyszłości będą one stanowiły przeciwwagę dla procesów urbanizacyjnych.

Wzrost stopnia urbanizacji może nieznacznie wpłynąć na jakość powietrza atmosferycznego na skutek niskiej emisji. Nie przewiduje się znaczącego pogorszenia jakości klimatu akustycznego. Na analizowanym obszarze nie występują tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych, ani narażone na niebezpieczeństwo powodzi. Dolinki cieków, gdzie możliwe są podtopienia pozostawiono wolne od zabudowy.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie transgranicznie oddziaływać na środowisko.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaproponowano szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko.

Na etapie oceny projektu planu nie wprowadzono konkretnych rozwiązań mających na celu analizę skutków realizacji oraz częstotliwości jej przeprowadzania, nie ustalono również prac kompensacyjnych, gdyż ustawodawca nie przewiduje wprowadzenia takich rozwiązań w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu nie wprowadza funkcji, które mogłyby wpłynąć na cele, przedmiot ochrony oraz integralność jakiegokolwiek obszaru Natura 2000 w związku z czym nie ma potrzeby wprowadzenia rozwiązań alternatywnych.

11. LITERATURA

- Absalon D., Jankowski A.T., Leśniok M., Mapa Hydrograficzna i Sozologiczna Polski w skali 1: 50000, ark. Rybnik, Gugik, Warszawa, 1995 r.;
- Absalon D., Leśniok M., Przewodnik przyrodniczy po Rybniku, Infomax-Katowice, Rybnik, 1999 r.;
- Bernacik A., Spychała M., Programowanie ochrony środowiska w gminie, Sorus, 2007 r.;
- Centralna Baza Danych Geologicznych – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Chmura A., Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1998 r.;
- Gałka M. i in., Mapa Geośrodowiskowa Polski, ark. Rybnik, PIG, Warszawa, 2004 r.;
- Informacja o stanie środowiska 2008, WIOŚ Katowice, 2009 r.;
- Infogeoskarb – strona internetowa PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
- Kondracki J., Geografia regionalna Polski. PWN, Warszawa 2001 r.;
- Kotlicy G. i S., Mapa geologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1979 r.;
- Kotlicka G., Wagner J., Mapa Hydrogeologiczna Polski w skali 1:200000, ark. Gliwice, WG, Warszawa, 1986 r.;
- Lipiński A. „Planowanie przestrzenne a wydobywanie kopalin” w „Aktualne problemy ochrony środowiska 2008” red G. Dobrowolski, Ecausa, 2008 r.;
- Matuszkiewicz W. [red], Potencjalna roślinność naturalna Polski – Mapa przeglądowa 1:300000 ark. 11, PAN, Warszawa , 1995 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe sporządzone na potrzeby projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnik, Biuro Rozwoju Regionu Spółka z o.o., Katowice, 2014 r.;
- Rózkowski A. [red.], 1997: Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia; 1 : 100 000. PIG, Warszawa;
- Sarnacka Z., Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50000, ark. Rybnik, PIG, Warszawa 1959 r.;
- Skrzypczyk L. [red], 2003: Mapa wstępnej waloryzacji Głównych Zbiorników Wód Podziemnych 1:800000, PIG, Warszawa;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Rybnika przyjętego Uchwałą Nr 370/XXIII/2016 Rady Miasta Rybnika z dnia 30 czerwca 2016 r.;
- Waloryzacja przyrodnicza miasta Rybnika, Aleko, Katowice, listopad 1997 r.;

12. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1 Ul. Żorska, widok w kierunku wschodnim

Fot. 3 Tereny rolne w południowo-zachodniej części obszaru

Fot. 2 Ul. Żorska, widok w kierunku zachodnim, widoczne billboardy

Fot. 4 Ul. Jaśminowa, południowa część obszaru

Fot. 5 Ul. Żorska we wschodniej części obszaru

Fot. 7 Dolina cieku bez nazwy pomiędzy ul. Ligocką i ul. Sygnały

Fot. 6 Ul. Fabryczna, wschodnia granica obszaru opracowania

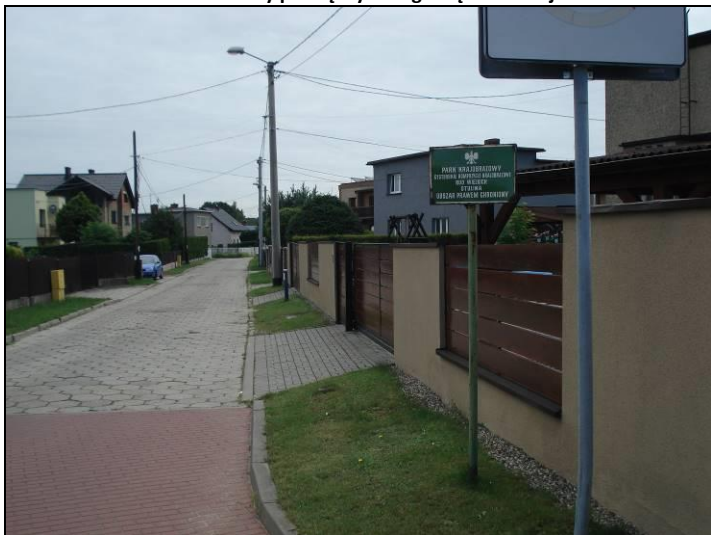
Fot. 8 Niewielki staw po północnej stronie ul. Żorskiej

Fot. 9 Dolinka cieku bez nazwy pomiędzy ul. Ligocką i ul. T. Rejtana

Fot. 11 Odłogowane grunty orne w lukach zabudowy, północno-zachodnia część obszaru

Fot. 10 Zabudowa w rejonie ul. T. Rejtana, północno-zachodnia część obszaru

Fot. 12 Ul. H. Sienkiewicza, północno-zachodnia część obszaru

